
Οδηγός για τη διαχείριση εργολάβων/υπεργολάβων

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ SEVESO III (ΚΥΑ 172058/2016)

Συντάκτες: Μιχαήλ Χριστόλης (τεχνικός σύμβουλος για θέματα ασφάλειας), Δρ Παρασκευή Γεωργιάδου (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Έργο: Διαδικτυακή Πλατφόρμα e-Help Desk για την Υ.Α.Ε. / Ψηφιακά εργαλεία & υπηρεσίες της Δ/σης Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Ανάδοχος έργου: Ένωση φορέων με επικεφαλής το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) και συμμετέχοντες το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Εργαστήριο Εργονομίας) και την ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Εργονομίας - Επαγγελματικής Υγείας & Ασφάλειας – Περιβάλλοντος.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	0
Οδηγίες για τη διαχείριση εργολάβων.....	1
Βήμα 1: Σχεδιασμός εργασίας.....	1
Βήμα 2: Επιλογή εργολάβου.....	2
Βήμα 3: Εγκατάσταση εργολάβου.....	4
Βήμα 4: Έλεγχοι κατά την εκτέλεση της εργασίας.....	5
Βήμα 5: Αξιολόγηση εργασίας και εργολάβων.....	6
Αναφορές.....	7

Συντάκτες: Μιχαήλ Χριστόλης (τεχνικός σύμβουλος για θέματα ασφάλειας), Δρ Παρασκευή Γεωργιάδου (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Έργο: Διαδικτυακή Πλατφόρμα e-Help Desk για την Υ.Α.Ε. / Ψηφιακά εργαλεία & υπηρεσίες της Δ/νσης Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Ανάδοχος έργου: Ένωση φορέων με επικεφαλής το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) και συμμετέχοντες το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Εργαστήριο Εργονομίας) και την ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Εργονομίας - Επαγγελματικής Υγείας & Ασφάλειας – Περιβάλλοντος.

Εισαγωγή

Από τη διαδικασία αξιολόγησης Μελετών Ασφαλείας στο πλαίσιο παλαιότερων προγραμμάτων που ανατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» και το Πολυτεχνείο Κρήτης, καταγράφηκαν σημαντικές ελλείψεις στον τρόπο διαχείρισης εργολάβων, παρατίθενται οι οδηγίες που ακολουθούν με στόχο την υποστήριξη των εγκαταστάσεων και την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας.

Η ανάθεση εργασιών σε εργολάβους είναι μια ευρύτατα διαδεδομένη πρακτική στη χημική βιομηχανία και αφορά σε εξειδικευμένες εργασίες κυρίως στον τομέα συντήρησης. Δεδομένου ότι το εργολαβικό προσωπικό δεν είναι εξοικειωμένο με συνθήκες εργασίας αυξημένης διακινδύνευσης, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στο σχεδιασμό και την οργάνωση του συστήματος διαχείρισης για την τήρηση των όρων ασφαλούς εργασίας.

Επισημαίνεται εξ αρχής ότι η εξασφάλιση επαρκούς, μόνιμου και κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού για την εκτέλεση διαφόρων εργασιών στην εγκατάσταση θα πρέπει να αποτελεί βασική κατεύθυνση για την επιχείρηση και η ανάθεση εργασιών σε εργολάβους θα πρέπει να επιλέγεται μόνον όταν έχουν εξαντληθεί όλες οι δυνατότητες για την εκτέλεσή τους από μόνιμο προσωπικό.

Από την πλευρά της εταιρείας θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι έχουν ταυτοποιηθεί όλοι οι κίνδυνοι και έχουν προσδιοριστεί τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την εκτέλεση της εκάστοτε εργασίας από το προσωπικό του εργολάβου και ενδεχομένως από προσωπικό υπερεργολάβων, χωρίς να δημιουργούνται κίνδυνοι για όσους εμπλέκονται άμεσα στην εκτέλεση της εργασίας, αλλά και για το προσωπικό της εγκατάστασης γενικότερα.

Από την πλευρά του εργολάβου θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι εφαρμόζει ασφαλείς πρακτικές, χρησιμοποιεί καλά εκπαιδευμένο προσωπικό, συμμορφώνεται με τους κανόνες ασφάλειας και συνεργάζεται στενά με τους αρμόδιους της εταιρείας σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας (Υ.Α.Ε.) καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

Για τη διασφάλιση των όρων ασφαλούς εργασίας εργολάβων είναι κομβικής σημασίας η εκπόνηση γραπτής διαδικασίας για τη διαχείριση εργολάβων, στην οποία θα προσδιορίζονται με ακρίβεια όλες οι απαραίτητες ενέργειες για το σχεδιασμό των εργασιών, την επιλογή και εγκατάσταση εργολάβου και την επιτήρηση εργασιών.

Συντάκτες: Μιχαήλ Χριστόλης (τεχνικός σύμβουλος για θέματα ασφάλειας), Δρ Παρασκευή Γεωργιάδου (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Έργο: Διαδικτυακή Πλατφόρμα e-Help Desk για την Υ.Α.Ε. / Ψηφιακά εργαλεία & υπηρεσίες της Δ/νσης Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Ανάδοχος έργου: Ένωση φορέων με επικεφαλής το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) και συμμετέχοντες το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Εργαστήριο Εργονομίας) και την ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Εργονομίας - Επαγγελματικής Υγείας & Ασφάλειας – Περιβάλλοντος.

Στη συνέχεια αναφέρονται οδηγίες για τη διαχείριση εργολάβων οι οποίες συντάχθηκαν με βάση σχετικό Κείμενο Εργασίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου με τίτλο «Διαχείριση Εργολάβων σε επικίνδυνες εγκαταστάσεις» [1] και το εγχειρίδιο του οργανισμού HSE (Health and Safety Executive, United Kingdom) «Managing contractors - A guide for employers» (2nd edition, 2011) [2].

Οδηγίες για τη διαχείριση εργολάβων

Βήμα 1: Σχεδιασμός εργασίας

Αρχικά προσδιορίζονται οι κίνδυνοι που απορρέουν από την εκτέλεση της υπό ανάθεση εργασίας και οι οποίοι είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε ατυχήματα μικρής ή και μεγάλης κλίμακας, όπως π.χ. η διαρροή και ανάφλεξη εύφλεκτης ουσίας. Επισημαίνεται, ότι το στάδιο του σχεδιασμού της εργασίας θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με ιδιαίτερη προσοχή, γιατί όπως έχει αποδειχθεί σε πολλά ατυχήματα που είχαν εμπλακεί εργολάβοι, ο σχεδιασμός δεν είχε αντιμετωπιστεί με τη δέουσα σοβαρότητα.

Μετά την ταυτοποίηση των κινδύνων γίνεται εκτίμηση των επιπτώσεων και προσδιορίζονται τα κατάλληλα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα για την εξάλειψη ή την ελαχιστοποίηση των κινδύνων, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη ότι η εργασία εκτελείται από προσωπικό που δεν έχει την εκπαίδευση και την εξοικείωση του τακτικού προσωπικού της εγκατάστασης. Τα μέτρα για μια συγκεκριμένη εργασία βελτιώνονται συνεχώς με τυχόν επανάληψή της και την απόκτηση εμπειρίας και προς τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αξιοποιούνται τα συμπεράσματα της αξιολόγησης της όλης εργασίας και των διαδικασιών ασφάλειας μετά την ολοκλήρωσή της.

Ακολούθως, προσδιορίζεται η τεχνική επάρκεια που απαιτείται για την εκτέλεση της υπό ανάθεση εργασίας με ασφάλεια. Επισημαίνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις παρίστανται ταυτόχρονα περισσότερα του ενός εργολαβικά συνεργεία, τα οποία ενδεχομένως θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους και η συστηματική διαχείρισή τους καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική.

Θα πρέπει να πιστοποιείται ότι οι εργαζόμενοι του εργολάβου διαθέτουν επαρκή εκπαίδευση και ανάλογη πιστοποίηση για εργασία σε περιβάλλον επικίνδυνων εγκαταστάσεων. Αλλά πέραν της προϋπάρχουσας κατάρτισης, θα πρέπει σε κάθε νέα ανάθεση να παρέχεται εκπαίδευση σχετική με την πολιτική και τα μέτρα ασφάλειας της εγκατάστασης.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της εργασίας θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται ο αναγκαίος προστατευτικός εξοπλισμός που θα απαιτηθεί με βάση την εκτίμηση των κινδύνων. Ο προστατευτικός εξοπλισμός και η εκπαίδευση στην ασφαλή χρήση του αποτελούν κοινή ευθύνη της εγκατάστασης και του εργολάβου. Επίσης, εάν απαιτείται ειδικός εξοπλισμός που προσιδιάζει στον ιδιαίτερο χαρακτήρα της εκάστοτε εγκατάστασης, αυτός θα πρέπει να παρέχεται από την εταιρεία (π.χ. προσωπίδες προστασίας από υδροφθόριο, υδρόθειο, αμμωνία κ.λπ.).

Βήμα 2: Επιλογή εργολάβου

Μετά τον προσδιορισμό της απαιτούμενης τεχνικής επάρκειας για την εκτέλεση της υπό ανάθεση εργασίας με ασφάλεια, ακολουθεί η διαδικασία επιλογής του κατάλληλου εργολάβου. Τα κριτήρια για την επιλογή του εργολάβου είναι κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα: τεχνική επάρκεια, εμπειρία, αξιοπιστία, πολιτική ΥΑΕ, διάθεση εκπαιδευμένου προσωπικού, διάθεση κατάλληλου εξοπλισμού, αξιολόγηση ικανότητας για πλήρη συμμόρφωση με το πλαίσιο ασφάλειας της εταιρείας, διασφάλιση για την τήρηση των ίδιων όρων και για το προσωπικό τυχόν υπεργολάβων του, κ.ά.

Στη διεθνή πρακτική θεωρείται σημαντική για την αναζήτηση εργολάβων η ύπαρξη «μητρώου εργολάβων» που έχουν σχετική πιστοποίηση και εμπειρία από παλαιότερες εργασίες σε αντίστοιχες εγκαταστάσεις. Εφαρμόζεται επίσης η πρακτική της πιστοποίησης μέσω της απόκτησης του λεγόμενου «διαβατηρίου ασφάλειας» (safety passport), που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη πιστοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων του εργολάβου για θέματα ασφάλειας σε σχετικές εργασίες.

Η συνέντευξη αποτελεί σε κάθε περίπτωση σημαντικό στάδιο της όλης διαδικασίας προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον ο εργολάβος, πέρα από τα τυπικά του προσόντα, έχει την ικανότητα να αναλάβει την εκτέλεση εργασίας στις δεδομένες συνθήκες της εγκατάστασης. Ο εργολάβος θα πρέπει να ερωτηθεί για τα άτομα που θα εκτελέσουν την εργασία, την εμπειρία και τεχνογνωσία του υπεύθυνου επί τόπου του έργου, τα αποδεικτικά στοιχεία για την τεκμηρίωση της τεχνικής επάρκειας, την εμπειρία σε παρόμοιες εργασίες, κ.ά.

Μεταξύ των θεμάτων που θα πρέπει να τεκμηριωθούν από τον εργολάβο είναι η πολιτική και οι διαδικασίες που έχει αναπτύξει σε θέματα ασφάλειας και για τυχόν πιστοποιήσεις που διαθέτει, η πολιτική διαχείρισης υπεργολάβων, ο διαθέσιμος εξοπλισμός, οι έλεγχοι σε εξοπλισμό και υλικά για θέματα ασφάλειας, η παρεχόμενη εκπαίδευση στο προσωπικό του, η διάχυση πληροφορίας στο προσωπικό και οι ακολουθούμενες διαδικασίες για την πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες και όρους ασφάλειας της εγκατάστασης.

Ο εργολάβος που θα επιλεγεί καλείται να δώσει τη δική του προσέγγιση στην εκτίμηση και αντιμετώπιση των κινδύνων, σε στενή επικοινωνία και συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφαλείας και άλλους εμπλεκόμενους σε θέματα ασφάλειας της εγκατάστασης, ώστε να είναι συμβατές οι προσεγγίσεις και των δυο πλευρών. Επισημαίνεται ότι οι εργολάβοι αφενός λόγω της εμπειρίας τους μπορούν να συμβάλουν στο βέλτιστο σχεδιασμό των μέτρων ασφάλειας και αφετέρου η οργάνωση των μέτρων θα προσαρμοστεί στο επίπεδο οργάνωσης του εργολαβικού προσωπικού με σκοπό την ουσιαστική εφαρμογή τους.

Στη σύμβαση ανάθεσης του έργου θα πρέπει να προσδιορίζονται αναλυτικά όλα τα θέματα ασφάλειας που άπτονται της εκτέλεσης της υπό ανάθεση εργασίας, να τεκμηριώνεται η δέσμευση από την πλευρά του εργολάβου για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων και ενεργειών ελέγχου, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία του εμπλεκόμενου προσωπικού και η πρόληψη ατυχημάτων που μπορεί να επηρεάσουν το προσωπικό της εγκατάστασης ή και να εξελιχθούν σε ατυχήματα μεγάλης έκτασης.

Βήμα 3: Εγκατάσταση εργολάβου

Οι εργολάβοι ελέγχονται πάντα κατά την είσοδο και έξοδο από την εγκατάσταση, κατά τη μετάβασή τους στο σημείο των εργασιών και γενικότερα ανά πάσα στιγμή θα πρέπει είναι γνωστή η θέση της εγκατάστασης στην οποία βρίσκονται.

Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης των εργασιών ο εργολάβος θα πρέπει να καθορίσει ένα από τα μέλη του προσωπικού του ως Τεχνικό Ασφάλειας και έναν υπεύθυνο εκπρόσωπό του για την επικοινωνία με τους κατά περίπτωση αρμόδιους Υπεύθυνους Διαχείρισης Υ&Α της εταιρείας. Ο εκπρόσωπος επί τόπου του έργου έχει την ευθύνη της εκτέλεσης της σύμβασης, επισημαίνει τυχόν προβλήματα και αναγκαίες διευθετήσεις, αναφέρει τα παρ' ολίγον ατυχήματα και γενικότερα διασφαλίζει ότι όλες οι εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με το σχεδιασμό.

Όλοι οι εργολάβοι και το προσωπικό τους, πριν την έναρξη της εργασίας τους, θα πρέπει να λάβουν μια αρχική εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας της εγκατάστασης, όπως οδηγίες ασφαλούς εργασίας, διαδικασίες γνωστοποίησης εκτάκτων περιστατικών, εκτίμηση κινδύνου, αναφορά ατυχημάτων, χρήση μέσων ατομικής προστασίας, παροχή πρώτων βοηθειών, σχέδιο έκτακτης ανάγκης – σχέδιο εκκένωσης της εγκατάστασης κ.λπ. Επίσης, θα πρέπει να ενημερώνονται για τις επικίνδυνες χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται κοντά στο χώρο που πρόκειται να εργαστούν και να λαμβάνουν τα αντίστοιχα MSDS, καθώς και για τους ιδιαίτερους κινδύνους στο χώρο που θα παράσχουν τις υπηρεσίες τους και τις αντίστοιχες ενέργειες αντιμετώπισής τους.

Στο τέλος της εκπαίδευσης αξιολογούνται όλοι οι εργολαβικοί εργαζόμενοι αναφορικά με τη δυνατότητά τους να τηρήσουν την πολιτική και τα συγκεκριμένα μέτρα ασφάλειας της εγκατάστασης. Επισημαίνεται, ότι η πιστοποίηση της ικανότητας για εργασία σε χημικές βιομηχανίες με υψηλή διακινδύνευση, θα πρέπει να αφορά στον κάθε εργαζόμενο χωριστά και δεν καλύπτεται από σχετική πιστοποίηση του εργολάβου.

Βήμα 4: Έλεγχοι κατά την εκτέλεση της εργασίας

Οι εργολάβοι με την ανάληψη εργασιών εντός των ορίων της εγκατάστασης αναλαμβάνουν ταυτόχρονα τις ακόλουθες υποχρεώσεις: οι εργαζόμενοι να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι, να χρησιμοποιούν εξοπλισμό κατάλληλο για τις συνθήκες στις οποίες θα εκτελεστούν οι εργασίες, να ενημερώνουν την εταιρεία για τους πιθανούς κινδύνους που εγκυμονεί η υλοποίηση των εργασιών, καθώς και για οποιοδήποτε επικίνδυνο περιστατικό εκδηλωθεί κατά τη διάρκεια της υλοποίησής τους, να διασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν τους πιθανούς κινδύνους που περικλείει η υλοποίηση των εργασιών τους. Επίσης, να διασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι ακολουθούν πιστά τους κανόνες ασφαλούς εργασίας, να ακολουθούν τις υποδείξεις των υπευθύνων της εγκατάστασης και να εφαρμόζουν κανόνες ευταξίας στο χώρο απασχόλησης.

Υπενθυμίζεται, ότι σύμφωνα με τον Ν. 3850/2010, *όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο τόπο εργασίας, οι εργοδότες οφείλουν να συνεργάζονται για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων, να συντονίζουν τις δραστηριότητές τους για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, να αλληλοενημερώνονται και να ενημερώνει ο καθένας τους υπ' αυτόν εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους για τους κινδύνους αυτούς. Την ευθύνη συντονισμού των δραστηριοτήτων αναλαμβάνει ο εργοδότης που έχει υπό τον έλεγχο του τον τόπο όπου εκτελούνται εργασίες, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που έχουν γίνει ειδικές ευνοϊκότερες νομοθετικές ρυθμίσεις.*

Οι αρμόδιοι επόπτες της εγκατάστασης θα πρέπει να ελέγχουν συνεχώς τη συμμόρφωση του εργολάβου αναφορικά με τις απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και να εκτιμούν τις μεθόδους εργασίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις για εφαρμογή κανόνων ασφαλείας. Κάθε παραβίαση που παρατηρείται αναφέρεται στον εκπρόσωπο του εργολάβου για άμεση ενέργεια και η μη συμμόρφωσή του με τις διαδικασίες ασφαλείας της εταιρείας μπορεί να οδηγήσει στην προσωρινή παύση της εργασίας ή και στην αποδέσμευση από τις συμβατικές συμφωνίες. Από την πλευρά των υπευθύνων σε θέματα ΥΑΕ της εγκατάστασης, απαιτείται συνεχής ενημέρωση για τον τρόπο εκτέλεσης της εργασίας και το καθεστώς ελέγχων και επαφών συμφωνείται εξ' αρχής με τον εργολάβο.

Επισημαίνεται ότι η επίβλεψη του εργολαβικού προσωπικού απαιτεί περισσότερη προσοχή σε σχέση με το τακτικό προσωπικό, το οποίο είναι εξοικειωμένο με τους κινδύνους και έχει εκπαιδευτεί και συμμετάσχει σε ασκήσεις. Οι αρμόδιοι επόπτες ελέγχουν την κίνηση και παρουσία του προσωπικού του εργολάβου εντός της εγκατάστασης και περιορίζουν αυτή μόνο στις μετακινήσεις και σε χώρους που απαιτούνται από το προβλεπόμενο έργο.

Σε περίπτωση αλλαγών, είτε στον εξοπλισμό της εγκατάστασης, είτε στο προσωπικό του εργολάβου ή των επιβλεπόντων από πλευράς εγκατάστασης, γίνονται όλες οι απαραίτητες διευθετήσεις ώστε να αποφευχθούν απρόβλεπτες αποκλίσεις από το σχεδιασμό των μέτρων ΥΑΕ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην περίπτωση απασχόλησης νέου εργολαβικού προσωπικού, θα πρέπει να επαναληφθεί η διαδικασία εκπαίδευσης που προβλέπεται από το σχεδιασμό της εργασίας.

Βήμα 5: Αξιολόγηση εργασίας και εργολάβου

Η αξιολόγηση της εργασίας που εκτελέστηκε γίνεται από τον Επιβλέποντα και εκ παραλλήλου και από τον εργολάβο και ελέγχεται κατά πόσον εκτελέστηκε σύμφωνα με το σχεδιασμό και τις οδηγίες της Επίβλεψης, αναγνωρίζονται τυχόν προβλήματα σε θέματα ΥΑΕ και εξάγονται συμπεράσματα για τη βελτίωση των όρων σχεδιασμού και εκτέλεσης σε μελλοντική εργασία.

Ακολούθως, γίνεται αξιολόγηση του εργολάβου ως προς τη συμμόρφωσή του με τους κανόνες και τα πρότυπα και γενικότερα με το Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας της εγκατάστασης.

Η αξιολόγηση αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό βήμα στη διαδικασία διαχείρισης εργολάβων, γιατί καταγράφονται τα προβλήματα που προέκυψαν και η εμπειρία που αποκτήθηκε. Μετά την αξιολόγηση εργασίας και εργολάβου ενημερώνεται ανάλογα το Μητρώο Εργολάβων, εάν αυτό προβλέπεται από το ΣΔΑ.

Αναφορές

1. Κείμενο Εργασίας, Μ. Χριστόλη, Ν. Μαρκάτου (2020), Διαχείριση Εργολάβων σε επικίνδυνες εγκαταστάσεις, ΕΜΠ – Σχολή Χημικών Μηχανικών.
2. HSE (Health and Safety Executive), Managing contractors - A guide for employers, 2nd edition, 2011.
3. API RECOMMENDED PRACTICE 76, Contractor Safety Management for Oil and Gas Drilling and Production Operations, FIRST EDITION, APRIL 2004.
4. Dr Zsuzsanna Gyenes, JRC – ISPRA, Major accidents involving contractors, Loss Prevention Bulletin 245, October 2015.
5. Dr Zsuzsanna Gyenes, JRC – ISPRA Contractors, front line workers –how to manage them, Loss Prevention Bulletin 245 October 2015.
6. Institute for Systems Informatics and Safety, [Guidelines on a Major Accident Prevention Policy and Safety Management System, as required by Council Directive 96/82/EC \(SEVESO II\)](#), Neil Mitchison & Sam Porter (Eds.), EUR 18123 EN, 1998.
7. Hailwood M, Draeger D, Wood M. [Assessment of Safety Management Systems of Major Hazard Sites. Key Points and Conclusions](#). EUR 26816. Luxembourg (Luxembourg): Publications Office of the European Union; 2014. JRC91487.